8e JAARGe. № 58.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.- ℔ halfjr. ƒ 12.- ℔ maand ƒ 2.-
„ Java. „ do. „ 30.- „ do. „ 15.-
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.- „ do. „ 18.-
„ Europa „ do. „ 50.-
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DONDERDAG 8 MAART 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land*). De waarnemend Hoofd-Ingenieur van den waterstaat, chef der 4e afdeeling, maakt bekend dat ten zijnen kantore te Soerabaija, op Zaturdag den 10 Maart 1860, des morgens ten 9 ure, in het openbaar zal worden uitbesteed, het daarstellen op het Marine Etablissement te Soerabaija, van gebouwen, dienende tot verblijf aan den wal voor het état major en de équipage van een, in reparatie liggend fregat eerste klasse, en tot bergplaats van scheepsgoederen, volgens het bestek en de voorwaarden, liggende ten genoemden kantore ter inzage van belanghebbenden.

SOERABAYA, *De waarnd. Hoofd-Ingenieur voornoemd,* *den* 10 *Februarij* 1860. (246) **BEIJERINCK.**

De Luitenant Kolonel, eerst aanwezend Officier der Genie te Soerabaija, daartoe gelast, zal op *den 12den Maart aanstaande* des ochtends te 9 ure ten zijnen bureele, naast het oude kerkhof op het Grisseesche plein uitbesteden.

Het ophoogen van gronden in het Noord Westelijk gedeelte der vesting Soerabaya, ten inhoude van ruim 190000 kubieke El. volgens benaderde berekening.

De *voorwaarden* liggen ten bureele ter inzage, alwaar verder aanwijzingen op het terrein en nadere inlichtingen door belanghebbenden kunnen worden verzocht.

De Luitenant Kolonel,
1e. *aanwezend Genie Officier,*
bij Indispositie.
De Kapitein der Genie,
(315) **ERMELING.**

Met referte tot de advertentie No. 315 voorkomende in de *Courant* van den 29sten Februarij ll. en volgenden, maakt de Luitenant Kolonel, eerst aanwezend officier der Genie bij de Buitengewone fortificatiewerken te Soerabaya, bekend, dat de *voorwaarden* der op den 12 dezer te houdene *uitbesteding voor het ophoogen van gronden* in het Noordwestelijk gedeelte dezer vesting, *eene wijziging hebben ondergaan,* waarvan gegadigden ten zijnen bureele kennis kunnen nemen.

Soerabaya, 7 *Maart* 1860.
De Luitenant-Kolonel voornoemd,
(363) (*W. G.*) **STEINMETZ.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 9den Maart 1860.
Bij den heer *Deeleman,* in de stad, van diverse kommissie goederen. (313)

Op Maandag den 12den Maart 1860.
Bij den Chinees *Oei Tha,* in de kampoong Gilie van een erf en diverse goederen.

Op Dingsdag den 13den Maart 1860.
Bij den *Kapitein Schmid* in het Militair kampement van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 14den Maart 1860.
In een der pakhuizen van *Sech Awal* aan de Kalimaas, op aanvraag van de heeren *E. Ten Brinck & Co,* van een schip en Inventaris; en
Uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Donderdag den 15den Maart 1860.
Bij de heeren *Gebr Kocken* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 16den Maart 1860.
Bij de Weeskamer alhier van diverse boedels en van vastigheden; en (361)
uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON,* de echtgenoote van
(365) **J. W. DOIJER.**

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
J. H. VAN DEN HEUVEL
met
J. C. L. PREIJER.
SOERABAYA, 8 *Maart* 1860. (370)

Op VENDUTIE

Van Vrijdag 9den Maart,
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal nog worden verkocht:
21 paren **AMERIKAANSCHE WIPSTOELEN.**
(351)

Op VENDUTIE

van Vrijdag 9 Maart,
BIJ
A. H. DEELEMAN,
zal voor rekening van belanghebbende worden verkocht:

J F S 1909/12 **Vier** Balen à 130 pe. 10/4 MOLTON DEKENS.
J F S **Een** Baal à 10 pe. MOLTON DEKENS.
J S & Z 1926/8 — 1930 — **E** 1932 } **Vijf** Balen à 150 pe. 8/4 ID. ID.
J S & Z / **E** 1939/41 **Drie** id. à 20 pe. RUWE DRILLS.
J S Z / **E** 1944 **Een** Kist à 50 pe. 5/4 RUWE CALICOTS.

Beschadigd aangebragt per Ned. schip *Graaf Dirk III,* kapitein ROTGANS. (359)

Op VENDUTIE

van Vrijdag 9 Maart.
BIJ
A. H. DEELEMAN.
Zal worden verkocht TWEE VETGEMESTE EUROPEESCHE VARKENS. (367)

VENDUTIE.

Op Maandag den 12den Maart 1860, zal te **Probolingo** publiek worden verkocht, een STEENEN met PANNEN GEDEKT WOONHUIS gelegen langs een der aangename wegen aldaar en toebehoorende aan wijlen J. A. WALTER.
(348) **L. E. WALTER.**

De geannonceerde VERKOOP van het Nederlandsche Barkschip

NEERLANDS KONINGIN,

gevoerd geweest door kapitein G. GEERLING, groot **351** gemeten lasten, zal alsnu plaats hebben op:

Woensdag den 14den Maart a. s.,

in een der pakhuizen van SECH HAWAL schuin over de waterfabriek aan de *Kaliemaas,* zoo als hetzelve als dan alhier ter reede liggende zal zijn.

VERVOLGENS.
De beschadigde lading, bestaande uit:
pl. m. 400 Krandjangs SUIKER.
„ 70 picols KOFFIJ.
„ 45 „ ROTTING.
En daarna afzonderlijk de Inventaris

BESTAANDE UIT:
STAAND en LOOPEND TUIG, ANKERS en KETTINGEN, ZEILEN, RONDHOUTEN, TOUWWERK, SCHEEPS-INSTRUMENTEN, restant PROVISIEN, BOEKEN, KAARTEN en CHRONOMETER, BAROMETER, VLAGGEN, SLOEPEN, enz.
Nadere informatien te bekomen bij de Agenten **E. TEN BRINCK & Co** en bij
(354) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

bij de Weeskamer.
Op Vrijdag den 16den Maart 1860.

Van de boedels van wijlen **J. F. Willems, J. Fake van Sloten** en van de Chineesche vrouw **Kwee Kiang Nio,** bestaande in KLEEDEREN, HUISRAAD en DIVERSE GOEDEREN, waaronder GOUD en JUWEELEN; voorts van de navolgende vastigheden behoorende tot den insolvent verklaarden boedel van den gefailleerde **Said Achmat bin Djaffar Assegaf,** als:

Een perceel gelegen in de kampong *Gilie,* verponding No. 709.
Een perceel gelegen in de kampong *Ketapang,* verponding No. 603.
Een perceel gelegen in Maleijsche kamp No. 3, verponding No. 794.
3/6 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp, verponding No. 817
en 8/32 aandeel in het perceel gelegen in de Maleijsche kamp No. 790. **Soerabaya,** 5 *Maart* 1860.

De Secretaris der Weeskamer,
(352) J. F. DEIBERT.

EXECUTORIALE VERKOOP.

Op den Zaturdag den Zeventienden Maart 1800 *en Zestig,*

zal te **Grissee** door den ondergeteekende, deurwaarder bij den raad van Justitie te **Soerabaya,** wonende te **Grissee,** door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier worden verkocht.

Een **ERF** met het daarop staande **STEENEN** met **PANNEN GEDEKT HUIS** gelegen in de kampong **Bedielan** te **Grissee** bij de verponding geregistreerd onder nummero 472 en aangeslagen voor ƒ **500.**— toebehoorende aan H. DE GRAAFF en de erven van W. DE GRAAFF. GRISSEE, 5 *Maart* 1860.

De Deurwaarder voornoemd,
(353) **W. H. VAN GARLING.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA.

Kapitein NEIJE,
vertrekt naar BATAVIA en SAMARANG, op *Zondag 11den Maart.* Adres bij
(342) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

VOOR PASSAGE DIRECT
NAAR AMSTERRAM.

Wordt aangeboden het snelzeilend Fregatschip

AMSTEL,

gevoerd door Kapt. **H. H. Rademaker.**

Deze bodem zal einde dezer maand vertrekken, is voorzien van nette en doelmatige inrigtingen voor passagiers en vaart eenen geëxamineerden DOCTOR.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Java Hôtel* of bij
SOERABAYA, *De Agenten,*
8 *Maart* 1860, (366) **B. KOPERSMIT & CO.**

Het voor den overvoer van passagiers zoo gunstig bekende Schip

JASON,

Kapitein J. H. LAMMERTS VAN BUEREN, zal in het begin der maand April van hier naar NEDERLAND vertrekken.
Familiën en bijzondere personen van deze gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich ten spoedigste te vervoegen bij
De Agenten,
(340) **ANEMAET & CO.**

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het Clipper Fregatschip

OCEAAN,

Kapt. POESTKOKE,

van ruim 500 gemeten lasten voerende een geëxamineerde geneesheer, zullende tegen einde dezer maand vertrekken. Adres bij

(368) W. CORES DE VRIES.

VERTREKKENDE PERSONEN.

R. O. S. STEENSTRA TOUSSAINT, gemagtigde R. W. ADEMA, te *Djombang*. (369)

De wel-beklante wagenverhuurderij, behoorende tot den boedel van wijlen den Heeren **C. M. VON FRANQUEMONT**, zal, met het daarbij behoorend erf en gebouwen worden verkocht bij inschrijving, zonder dat de verkooper gehouden is dezelven aan den hoogsten bieder toe-te-wijzen of aftestaan.

Gegadigden gelieve hunne inschrijvings-billetten voor of op *Vrijdag den 23sten Maart a. s.* intezenden, zullende de opening daarvan op dien dag geschieden in hunne tegenwoordigheid, des morgens ten 10 ure precies, ten huize van den Heer **W. ROESLER**, in de nabijheid van de brug van **Pedjagalan** (*Pasar Besar*) aan wien de billetten dienen te worden ingezonden.

Nadere inlichtingen kunnen bij genoemden Heer worden verkregen, ten kantore der Weeskamer, des **Maandags, Woensdags en Vrijdags** van **8** des morgens tot **2 ure** na den middag. (338)

Alle degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen C. L. HABINCK worden uitgenoodigd om binnen uiterlijk drie maanden aangifte daarvan te doen aan

BONDOWOSSO (BEZOEKIE), *den 2e. Maart 1860.*	*De Agenten der Soerabayasche Wees en Boedelkamer te Bondowosso,*
(345)	K. A. WERTHEIM.
	G. P. J. LUYTE.

Iemand van middelbare leeftijd, geëxamineerd in de *Fransche* en *Engelsche* talen, zag zich gaarne geplaatst in eene handelszaak.

Adres letter **B.** uitgevers dezer *Courant*. (362)

J. C. BERGMANS.

VROEDMEESTERESSE, is verhuisd en woont thans bij de brug van *Genteng*, tegenover het kruidmagazijn. (360)

De ondergeteekenden

AGENTEN der OOST INDISCHE ZEE en BRAND ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ,

zijn gemagtigd om voor de te doene aanvragen voor zee Assurantie, onmiddelijk de polissen aan belanghebbenden uit te reiken.

(344) SCHIMMELPENNINCK & CO.

WOODBURY & PAGE

Zijn thans gereed om portretten te nemen in het lokaal naast het *Hotel du Commerce* dagelijks van 8 tot 12 ure.

TEVENS TE KOOP

COMPLETE PHOTOGRAPHISCHE TOESTELLEN

tegen **70** gulden. (347)

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

TE KOOP

2 Goed gedresseerde BENDIJ PAARDEN, waarvan een BIMANEES, tevens geschikt tot RIJPAARD.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Heeren LE ROY & CO. (341)

TE KOOP

EEN KLEIMOLEN

en

EENE MACHINE om SUIKERPOTTEN te maken.

Te bevragen bij

(346) SCHIMMELPENNINCK & CO.

CONTANT.

VAATJES GRASBOTER, inhoudende TWAALF POND.	. .	*f* 18.—
Do. Do. do. TIEN do	. .	„ 17.—

voor wier deugd wordt ingestaan.

FLESSCHEN POEDERCHOCOLAAD van EEN POND. . . .	„ 3.—
Do. Do. „ ½ „	„ 2.—

MEDAILLON SCHILDERIJEN en SPIEGELS.

(349) **POLAK.**

MANILLA CIGAREN van 1856.

Van uitmuntende qualiteit, via Holland alhier aangevoerd per Nederl. schip

JACOB,

de verkoop dezer geschiedt uitsluitend à comptant, tegen *f* 55.— per *duizend*; tevens in Entrepot verkrijgbaar bij kisten *van* 10 *duizend* tegen *f* 40.— per *duizend*

(343) KARTHAUS & MELCHERS.

KANTOORBOEKEN.

Fransch fabriekaat met KOPEREN rug en hoeken als JOURNAL, MEMORIAL, COMPTE COURANT LIVRE de CAISSE, GRAND-LIVRE, LIVRE de FACTURES enz.

Idem van Hollandsch fabriekaat in Russisch en Chagrijn leder gebonden in alle formaten en verschillend gelijnd voor alle voor den handel benoodigde bijboeken.

Alles tegen zeer lage prijzen. (357)

SINGAPOERSCHE PLANKEN.

BANJERMASSING-MATTEN voor TABAKSBALEN.

bij

(75) **P. KERVEL & CO.**

BOEK EN PAPIERHANDEL

VAN

LE ROY & CO.

PROPATRIA het best afgesneden ad. *f* 10.— per riem.

Idem onafgesneden van af *f* 6.— en hooger.

Groot en klein MEDIAAN. NATUREL, KARDOES MARMER, CHITS, en PAKPAPIER.

VELIJN PAPIER van af *f* 5.— en hooger per riem.

NAGEMAAKT PROPATRIA groot en klein MEDIAAN.

PAPIER SANS FIN, ad. *f* 2.— per el. Bij partij nemende wordt een aanmerkelijk rabat gegeven.

POSTPAPIER in KWARTO en OCTAVO en verschillende kwaliteiten hetwelk tegen denzelfden prijs met STEMPEL of INITIALEN wordt voorzien, waarvan de nette bewerking alle concurrentie kan doorstaan.

PAPIER BATONNÉ, COMMERCIAL en RAYÉ *EN PATE* in 4° en 8°.

REKENING COURANT- en VERKOOP REKENING PAPIER zeer netjes gelijnd op SOLIDE PAPIER. (356)

PUIKE HARING.

Per vaatje van 12 stuks..........................	*f* 2½
„ „ „ 6 „	„ 1¼

@ **contant.**

(326) Bij **HAMMELBURG.**

LAK.

(Best India wax)

van af *f* 3.— per ℔ en hooger.

(355) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

HUIDZIEKTEN, VURIGHEID, GEZWELLEN.

De bewoners van alle warme klimaten zijn zeer onderhevig aan deze altijd schadelijke en somtijds gevaarlijke krankheden. In Java, China en de gansche Indische Archipel zijn gezwellen zeer algemeen, sommige verkrijgen zulk eene grootte en vastheid dat de sterkte des lijders er bijna onder bezwijkt, zijnde derzelver omvang zoo bovenmate groot. De echtste getuigschriften zijn van deze Oostersche gewesten Holloway toegezonden geworden, beschrijvende de bijzonderheden der wonderbare genezingen, bewerkstelligd door het gedurige en ijverige gebruik zijner Zalf. Met de Pillen te gelijker tijd aangewend, belet dezelve den groei dezer afschuwelijke ettergezwellen, drijft de vurigheid uit de huid en geneest in eene zeer korten tijd alle lastige ongesteldheden.

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Hollowaij ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3.— en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

(307) LE ROY & CO.

IMPRIMÉS.

BLANCO GEDRUKTE STUKKEN voor den handel, met nette letter op SOLIDE PAPIER gedrukt, worden met spoed en accuratesse vervaardigd ter drukkerij van den *Oostpost*.

(358) **LE ROY & CO.**

PUIKE HAMMEN.

HAANTJES, BIER, van *Bendorp*, en ST. JULIEN MEDOC in heele en halve flesschen.

bij

(350) **C. BECHADE.**

BENOEMINGEN, BESLUITEN, enz.

JAVASCHE COURANT

van den *3den Maart* 1860 N°. 18.

NEDERLANDSCH INDIE.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH INDIE.

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Saluit! *doet te weten*:

Dat Hij, gevolg gevende aan de door den Koning verleende magtiging;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De ordonnancie van 20 Februarij 1857 (staatsblad no. 10, wordt ingetrokken.

Art. 2. De termijn, binnen welken van den ongebroken aanvoer in Nederland van ladingen producten die uit Indie afkomstig zijn, aldaar ter plaatse van den uitvoer, moet blijken, ter verkrijging der voordeelen aan zoodanigen aanvoer verbonden, wordt weder gesteld op twaalf maanden.

Art. 3. Na het verstrijken van dien termijn, worden de hoogere en additionele regten, bij den uitvoer naar elders dan naar Nederland verschuldigd, onmiddelijk ingevorderd met bijberekening van 6 pCt, renten over het ter zake te betalen bedrag.

Art. 4. Wanneer daarna binnen den tijd van nog zes maanden ter plaatse van den uitvoer in Indie blijken mogt, dat de lading toch werkelijk in Nederland ongebroken aangebragt en ingevoerd is, wordt het evenbedoelde door belanghebbenden betaalde bedrag met de renten, die daarvan door hen zijn voldaan terug betaald.

Art. 5. Deze ordonnancie treedt in werking op den dag der uitgifte van het staatsblad, waarin zij is opgenomen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage colleges en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 29sten Februarij 1860.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad no. 22.)

Bij missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 23 December 1859 Litt. A, no. 5/1582, is aan het Indisch bestuur de mededeeling gedaan, dat krachtens magtiging des Konings als onderwijzers kweekelingen voor de dienst in Nederlandsch-Indie ter beschikking van het Indisch bestuur zijn gesteld Jan Strijkers te Nijmegen, en Louis Jollij te Rotterdam, ter vervanging van Klaas Jacobs Olthoff en Rense Pieters de Vries, wier benoeming als zoodanig op hun verzoek is ingetrokken.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk bij den kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Grissee, (residentie Soerabaija), D. W. van Hutten.

BENOEMD:

Tot substituut-griffier bij den raad van justitie te Samarang; de ambtenaar ter beschikking van den directeur der middelen en domeinen mr. H. C. M. van Kervel.

Tot griffier bij den raad van justitie te Makassar, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der producten en civiele magazijnen mr. J. J. Schneither.

BIJ DE ALGEMEENE SECRETARIE.

Tot eersten kommies, de tweede kommies op dat bureau F. F. L. Kist.

Tot tweeden kommies, de derde kommies op dat bureau C. van den Muijsenbergh.

Tot derden kommies, de geëmploijeerde op dat bureau J. C. Diemont.

Tot kommies op het kantoor van den adsistent-resident van Grissee (residentie Soerabaija), de griffier bij den landraad te Bodjonegoro (residentie Rembang), J. J. Herkules.

Tot kommies op het adsistent-residentie bureau te Montrado (Westerafdeeling van Borneo), de eerste klerk op het residentie kantoor te Madioen W. Plasscer.

Tot derden kommies op het residentie kantoor te Muntok (Banka), de klerk bij de algemeene rekenkamer J. Tieffen.

GEPLAATST:

Ter beschikking van den algemeenen secretaris, de ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie mr. R. A. Matthes.

Ter beschikking van den resident van Riouw, speciaal om aan den adsistent-resident te Siak te worden toegevoegd, de geëmploijeerde op het kadastraal bureau te Batavia, H. Altheer.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

IN DIENST GESTELD:

De door Zijne Majesteit den Koning benoemde onlangs uit Nederland aangekomene adspirant-ingenieur S. Verburgh, met bepaling, dat hij voorloopig werkzaam zal zijn bij het 1ste bureau der directie, om tijdelijk waar te nemen de betrekking van adjunct bij hetzelve.

WERKZAAM GESTELD:

Onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Soerabaija, de door Zijne Majesteit den Koning benoemde onlangs uit Nederland aangekomene adspirant-ingenieur J. P. van Mansvelt, met bepaling dat hij ter hoofdplaats Soerabaija zal verblijf houden.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den schout van het Oosterkwartier der Ommelanden van Batavia J. Zimmer.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 8sten Maart 1860.

Wij vernemen dat gisteren de waarnemend Resident met den Regent van Soerabaya en de controleur der afdeeling zich naar de plaats hebben begeven waar voor eenige dagen door een dijkbreuk eene overstrooming had plaats gehad. De dijk van de Gedek rivier was op den linkeroever boven de brug van Djetis op twee plaatsen bezweken, en had mede eene doorbraak plaats in de regter dijk van de Melierip arm, beneden de dessa Tadoe zoodat naar opgave het water ook daar, Djengolo IV, circa 5 voet hoog moet gestaan hebben.

Gisteren was te Modjokerto het water 44 ned. duimen gevallen en viel nog steeds door.

Het overstroomings-water bij Perning was 1¼ voet gedaald.

Men schrijft deze doorbraken, met nog drie en vier kleinere boven de brug van Djerebbing toe, gedeeltelijk aan den minder goeden toestand der dijken, en aan de omstandigheid dat vier schipdeuren der Lengkongsluis niet zijn kunnen geligt worden. Eene groote uitgestrektheid, reeds beplante sawas moet vernield zijn.

De gebouwen der fabriek Perning hebben tot nog toe geene schade geleden.

FRANKRIJK.

— De bisschop van Orleans heeft een antwoord op de brochure *Le Pape et le Congrès* in het licht gegeven en dit aan de legitimistische dagbladen der hoofdstad ter openbaarmaking toegezonden. De prelaat heeft zich in die repliek hoofdzakelijk ten doel gesteld om aan te toonen, dat de in de brochure uitgedrukte beginselen niet die van een opregt Katholiek kunnen zijn en dat het geestelijk gezag van den Paus volstrekt niet onbestaanbaar is met diens wereldlijke magt. Hij protesteert daarbij vooral tegen het denkbeeld eener civile lijst, door de gezamenlijke Katholieke mogendheden aan den Paus toe te staan, hetwelk de bisschop beschouwt als de grootste vernedering, die het Katholicisme zou kunnen worden aangedaan. Ook dringt hij met alle kracht er op aan, dat de schrijver der brochure zich zal bekend maken. Hij acht het onverantwoordelijk, dat iemand die zulke leerstellingen verkondigt als in de brochure op den voorgrond worden gesteld, zich onder het masker der anonimyteit verbergt. Wie als bestrijder der bedoelde beginselen optreedt, mag, naar het oordeel van den prelaat, ook wel weten met wien hij te doen heeft. Volgens eene gisteren ontvangen telegrafische dépèche uit Parijs, heeft het stuk van den bisschop reeds eene contra-repliek uitgelokt.

De heer Grandgouillot heeft hierop een antwoord in het *Journal des Débats* openbaar gemaakt. Men is algemeen van gevoelen dat dit antwoord met zeer veel bekwaamheid geschreven is. Als een bewijs daarvan kan het volgende dienen. Waar de bisschop, van de gebeurtenissen in de Romagna sprekende, daaraan volstrekt geen gezag wil toekennen rigt de katholieke journalist dienaangaande tot den bisschop de volgende vragen:

„Gij kent aan het *fait accompli* geen gezag toe, ge noemt dit het groote revolutionnaire middel. Maar wat is dan het *fait accompli*?

„Gij zijt lid van de akademie, Monseigneur! gij kent dus zeker Horatius. Gij zult u bij gevolg herinneren, dat deze Latijnsche dichter, in zijne klagt over die soort van lezers, die alleen dan aan een werk verdienste toekennen, wanneer het den stempel der oudheid draagt, uitroept: „hoevele jaren zijn er billijkerwijze noodig, om eene schoone en achting inboezemende oudheid daar te stellen!

„Hetgeen met grond van de letterkunde gezegd kan worden, kan evenzeer gelden omtrent de staatkunde.

„Wat zoudt gij antwoorden, indien de Romagna u dezelfde vraag deed, indien zij u vroeg: hoeveel jaren zijn naar uwe zienswijze billijkerwijs noodig om een *fait accompli* te doen erkennen?

„Zijn u eenige maanden niet voldoende? Zij waren evenwel vroeger aan meer dan één achtingwaardig prelaat genoegzaam om in Frankrijk feiten van denzelfden aard aan te nemen. Wij kennen er onder anderen, die zonder grooten tegenzin de Julij-regering, dit *fait accompli*, erkend hebben.

„Die mannen achten wij er niets te minder om; integendeel, zij begrepen alstoen de lessen der geschiedenis, welke, zonder de hooge waarde te miskennen der tradities en der exceptioneele kracht van het gezag, dat zich van eeuw tot eeuw en van geslacht tot geslacht regelmatig en zonder schokken voorplant, evenwel leert, dat al dit gezag, hoe het ook zij, één en denzelfden populairen oorsprong heeft, en zich alleen voortplant op voorwaarde, dat het in 't belang is der maatschappij welke het vertegenwoordigt.

„De tegenwoordige tijd, wat men daarvan ook zegge, is gelijk aan den vroegeren; hij gehoorzaamt aan dezelfde noodzakelijkheid, en zoo de regeringen, welke gij, Monseigneur! betreurt, te spoediger gevallen zijn, dan is het daarom, omdat zij meer misslagen hebben begaan.

— Te Russange had onlangs 's nachts een droevig ongeluk plaats. Door het instorten van een gedeelte van een huis werd eene weduwe en haar kleinkind, welke te zamen in één bed sliepen, onder de ruinen begraven; twee andere kinderen, welke in dezelfde kamer sliepen, zijn als door een wonder gered geworden; een balk was zoodanig gevallen dat hij de nederstortende steenen, welke de kinderen anders onvermijdelijk zouden hebben verpletterd, in hunnen val tegenhield. Twee in het voorgedeelte van het huis slapende mannen bleven ongedeerd. De oorzaak wordt toegeschreven aan het bezigen van slechte materialen bij den bouw van het huis.

— Uit eene statistiek omtrent de scheepvaart in de haven van Havre gedurende 1859 blijkt, dat aldaar zijn aangekomen 6185 schepen, metende 953,295 tonnen en gezamenlijk bemand met 59.960 koppen, dus minder dan in 1858 respektievelijk 487,-97,110,- en 5874. Het aantal vertrokken schepen bedroeg 6222, metende 984,970 tonnen, bemand met 59.944 koppen, dus respektievelijk 302, — 17,608 en 4306 meer dan in het vorige jaar.

— Te Ferrierres (Saine-et-Marne) heeft een oud man van vijf en zeventig jaar zijne vrouw, van ongeveer denzelfden leeftijd, vermoord. Na vele jaren in vrede met elkander te hebben geleefd, verkeerden zij de laatste maanden in gestadige tweedragt, waaschijnlijk ter oorzake van hunnen ouderdom en daardoor veroorzaakte vermindering in geestvermogens. 's Morgens nadat de moord was gepleegd verweet een buurman, welke hen als gewoonlijk den geheelen nacht had hooren krakeelen, den ouden man de slechte behandeling welke hij zijne vrouw aandeed. Hij antwoordde dat hij meer dan dat had gedaan, want dat hij haar op eene gruwelijke wijze had vermoord; hij had echter veel berouw over deze daad waarom hij zich dan ook ging overleveren aan de *gendarmerie.*

ITALIE.

— Naar men uit Rome verneemt, heerscht aldaar in de onmiddelijke omgeving van den Pauselijken Stoel meer oneenigheid, dan men wel vermoedde: De acht kardinalen, die met Z. H. ter behandeling van de openbare aangelegenheden, dagelijks in persoonlijke aanraking komen; vormen twee partijen, die lijnregt tegenover elkander staan, en in die bijeenkomsten soms wat al te levendig tegen elkander te werk gaan. Aan het hoofd der eene partij staat de kardinaal Antonelli, die getrouwelijk wordt ondersteund door Barnabo, Matecci en Patrazi, terwijl de kardinaal Della Genga daarentegen een ijverig aanhanger vindt in zijn collega Altierie, die zich niet ontziet, om Antonelli, in tegenwoordigheid van den Paus, in de hevigste bewoordingen, allerlei beschuldigingen naar het hoofd te werpen en hem telkens verantwoordelijk te stellen voor alle ongelegenheden, in welke de Pauselijke Staat zich op dit oogenblik bevindt. Er is dus in den boezem dier vergadering vrij wat meer gaande dan een bloot verschil van gevoelen.

— De Napelsche korrespondent van een der Engelsche dagbladen schrijft het volgende:

Het is de laatste dag van het jaar en natuurlijk rijst de vraag op in hoeverre de zaken in het koningrijk een beteren keer hebben genomen gedurende de verloopen twaalf maanden. Ferdinand II heeft in dien tijd het bewijs geleverd dat hij onmagtig was om te regeren; hij mogt dan ook het goede willen, het onbrak hem aan bekwaamheid en ondervinding om dit ten uitvoer te leggen en om zijne begane misslagen in te zien. Dezelfde reden tot klagten, welke op den 31 December bestaan, zijn ook die van den 1 Januarij 1859. "Geweld en onwettigheid" waren, en zijn ook nogthans, de grondslagen van de regering: ontevredenheid en oproerigheid tegen de overheid zijn daar het gevolg van, en de argwaan en onderdrukking worden meer en meer aangenomen als grondregels van het Gouvernement. De natie verkeert daardoor in gevaar; haar bestaan wordt eene kwestie van phijsieke kracht; in haar eigen boezem draagt zij de elementen harer vernietiging met zich om welke, zoo doorgaande, vroeger of later haar deel moet worden. Een belangrijk punt in de geschiedenis van het afgeloopen jaar was de verheffing, op aandrang van Engeland en Oostenrijk, van een man welke den roem had verworven van een groot Generaal en een goed bestuurder te zijn, en welke, zoo men vermeende, groote talenten als staatsman had ontwikkeld; namelijk, de Prins Satraino. De Generaal Filangieri daarentegen was niet op zijne plaats. Hij mag moed en énergie genoeg bezitten om een oproer te bedwingen, en om eene magt te organiseren ter bewaring der rust, doch hij is grootendeels de schuld van de hier heerschende algemeene verwarring; hij was de man niet om edele maatregelen te nemen, zijn zedelijke moed evenaarde den phijsieken moed niet, en het égoisme was bij hem grooter dan de vaderlandsliefde. Zoo als gewoonlijk hoort men van verschillende veranderingen welke zullen plaats grijpen, en van maatregelen welke op het tapijt zijn gebragt, doch het Gouvernement heeft nog geen vastheid van karakter genoeg om beslissende stappen te doen, aangenomen dat zij daartoe den goeden wil had. De nieuwe regering, verre van vertrouwen en hoop in te boezemen, heeft het volk de overtuiging gegeven dat een herstel van zaken niet te verwachten is en dat het gevaar, hetwelk de regering en de dijnastie bedreigt, steeds ernstiger wordt. In de laatste dagen zijn eene menigte personen gevangen genomen, meestal officieren op non-activiteit. Laatstleden Dingsdag nacht zond zijne koninklijke Hoogheid, de Graaf van Trapani last aan de kolonels van eene grenadier en marinegarde, om eenige officieren onmiddellijk in hechtenis te nemen. Deze personen werden diensvolgens naar de Castello Nuovo gevoerd. Ook verscheidene officieren van de scherpschutters zijn in arrest genomen, wat te meer in het oog valt doordien dit corps eene keurbende is, en gewoonlijk beschouwd wordt als de Janitzaren van het land. Zoo men zegt zijn zij om staatkundige redenen gevangen genomen; in hoeverre dit waar is weet ik niet. Dit echter sterkt mij in de meening dat men in sommige omstandigheden op het leger niet kan vertrouwen. Toen de Zwitsers in opstand kwamen was men bang dat het grootste gedeelte van het leger hun voorbeeld zoude volgen. Men moet echter wel in aanmerking nemen dat het spaansche leger evenmin door gehechtheid als eer aan zijnen Vorst of aan de dienst verbonden is. Het leger bestaat door eene gedwongen conscriptie, waardoor ellende en schrik door het land wordt verspreid en ter vermijding waarvan velen rooyers worden, in de uitgestrektste beteekenis van het woord. Worden zij gevat, dan worden zij geboeid door de gens d'armes naar de hoofdstad gebragt, gevolgd door hunne in angst verkeerende moeders en zusters. Deze schildering is niet overdreven, bijna elken dag kan men in de straten van Napels ooggetuige zijn van een zoodanig tooneel; de aldus opgevatten worden onmiddellijk hervormd in soldaten. Het is dus niet te verwonderen dat de soldaten eene dienst haten waartoe zij zijn gedwongen; eer en vaderlandsliefde zijn dan ook bij hen onbekende woorden. Onder andere gevangen genomen personen bevindt zich ook een boekdrukker, Mastins genaamd, welke, zoo ik hoor, zwaar wordt vervolgd. De reden zijner gevangenneming is om van hem den naam te weten te komen van den schrijver der *Corriere di Napoli*, wiens spoor tot nu toe nog niet is kunnen ontdekt worden, in spijt van de onafgebroken onderzoekingen der policie. Omtrent het arresteren van den jongen Pandola verkeert zijne familie in de meeste onzekerheid, en men vooronderstelt zulks ten gevolge is van het ontvangen per post van een portret van Agesilao Milano. Is dit de reden, het verwondert mij niet van eene policie welke tot zoovele gewelddadigheden hare toevlugt neemt; niettemin blijft het mij onbegrijpelijk hoe dat men iemand voor eene zoodanige zaak in de gevangenis kan en durft zetten.

DUITSCHLAND.

De komst van den Aartshertog Albrecht te Weenen heeft de kwestie betreffende het al of niet intrekken van het door hem aangeboden ontslag tot heden niet beslist. De Hongaren koesteren groote achting voor den Aartshertog, en zouden hem ongaarne voor goed zien aftreden. Wat echter betreft de algemeene beweging en zucht naar aanmerkelijke wijzigingen in de bestaande wettelijke bepalingen, deze nemen steeds toe. Bij de regering moet het voornemen bestaan om zoodanige maatregelen tot centralisering van het politiek gezag te nemen, dat zij de nationale beweging kan of althans hoopt te kunnen bedwingen. Eerst later zal kunnen blijken of zij werkelijk zal kunnen slagen. Personen, die met den toestand des lands bekend zijn, vreezen, dat het voortdurend uitstellen van de invoering der vroeger toegezegde hervormingen, het uitzigt op eene gemakkelijke en vredelievende beslechting der moeijelijkheden steeds meer verduistert, en dit te meer dewijl ook in de overige deelen des rijks om diezelfde oorzaak ontevredenheid heerscht, want van al de toezeggingen door de regering gedurende den oorlog gedaan, is tot heden geene enkele verwezenlijkt.

— Voor eenige dagen heeft de Keizer het besluit onderteekend, waarbij het inwendig beheer in Neder-Oostenrijk en Stiermarken is vereenvoudigd geworden, ten gevolge waarvan de gemeentebesturen thans regtstreeks met de stedehouders in betrekking zijn gekomen.

— De komst van den Heer Usedom, te Berlijn staat, naar men zegt, in verband met de Holsteinsche aangelegenheid, Pruissen zal eerlang zijne zienswijze mededeelen over de eindregeling dezer kwestie.

— Pruissen heeft den stap der groote mogendheden te Konstantinopel gedaan, ter zake van de concessie voor het Suez-kanaal, niet ondersteund, maar op de uitnoodiging, welke daartoe was gedaan, geantwoord, dat het zich voorbehield zijne meening deswege later te doen kennen.

— Bij vele fabrikanten was tot heden als gewoonte aangenomen, om hunne arbeiders het verdiende loon slechts gedeeltelijk in klinkende specie en voor het overige gedeelte in verschillende levensbenoodigdheden uit te betalen. Deze wijze van handelen, welke aanleiding heeft gegeven tot velerlei misbruiken, zal bij wettelijke verordening worden verbonden.

— Men verneemt uit Coblentz, dat eene krankzinnige vrouw eergisteren onbemerkt op het terrein van den spoorweg geslopen is en zich op de rails heeft nedergelegd, bij de aankomst van eenen trein, met dat ongelukkig gevolg, dat haar hoofd van den romp werd gescheiden.

— Volgens berigten uit Stockholm is de Heer Nordin benoemd tot eersten gevolmagtigde van Zweden en Noorwegen op het aanstaande congres.

— In eene der jongste zittingen van de Tweede Kamer te Darmstadt, werd door een afgevaardigde de volgende interpellatie tot den Minister van Binnenlandsche Zaken gerigt: "Heeft onze regering met den Pauselijken Stoel reeds een concordaat of eenige voorloopige overeenkomst van dien aard gesloten? Zoo ja, is de regering willens dit aan de goedkeuring der kamer te onderwerpen en wanneer zal zulks geschieden? Indien zulk eene overeenkomst nog niet mogt gesloten zijn, op welke grondslagen rusten dan de veranderingen, welke in de laatste jaren door de Katholieke geestelijkheid des groothertogdoms in hare betrekkingen tot de regering, het schoolwezen, alsmede tot de politieke en burgerlijke wetgeving gemaakt zijn?" Deze zeer gewigtige interpellatie werd schriftelijk ook aan den Minister van Buitenlandsche Zaken ter hand gesteld. Daar de zittingen tot na nieuwjaarsdag uitgesteld zijn, hebben de ministers den tijd hun antwoord voor te bereiden.

— Een zeer groot aantal mannelijke en vrouwelijke inwoners te Berlijn heeft een adres van gelukwensching onderteekend, dat heden aan Ernst Moritz Arndt op zijn 91sten verjaardag zal gezonden worden, vergezeld van een marmeren borstbeeld van den voormaligen minister v. Stein (indien de beeldhouwer het gereed zal hebben), als een bewijs van hulde en achting jegens hem, die een zoo echt "vaderlander is, en tijdgenoot en vriend des beroemden ministers." Een der eerste onderteekenaars van het adres is de minister van onderwijs, de Heer v. Bethmann Hollweg. Uit Keulen en andere steden zullen deputatien naar Bonn worden afgevaardigd, de plaats waar de vereerde grijsaard zijn verblijf houdt, ten einde hem de hulde zijner medeburgers aan te bieden. Men verneemt, dat hem onder anderen door de deputatie uit Keulen het eereburgerschap zal worden aangeboden.

TURKIJE.

— Uit Temeswar meldt men, dat de toestand van vorst Milosch zich heeft verergerd en men vrees koestert, dat hij niet lang meer zal leven. Dr. Balassa heeft verklaard, dat alle middelen der geneeskunst zijn uitgeput.

— De *Srubski Dnewnik* van Belgrado meldt, dat de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de Porte en Servie zijn geschorst; de Pacha van Belgrado heeft alle gemeenschap met de Servische regering afgebroken. De Servische Predstavnik en Minister van Buitenlandsche Zaken, heeft deswege aan alle consuls, die te Belgrado resideren, eene memorie toegezonden.

— De Turksche groot-vizier heeft eindelijk het initiatief genomen tot een doortastenden maatregel van hervorming, namelijk de afdanking van ongeveer 600 ambtenaren, die, ieder naar evenredigheid van zijne positie, op pensioen zijn gesteld. Tevens is vastgesteld, dat tien gouverneurs-generaal zullen worden vervangen door ambtenaren van minderen rang.

RUSLAND.

— Men meldt uit Petersburg, dat de minister van binnenl. zaken het officiele berigt heeft ontvangen van de hoofden der Kirgisen in Siberie gevestigd, dat zij de lijfeigenschap hebben afgeschaft, en voortaan niet zullen dulden, dat iemand binnen hun gebied van zijne vrijheid worde beroofd.

— Men berigt uit Petersburg, dat de Keizer bevel heeft gegeven tot de invoering der Russische wetgeving in de Trans-Kaukasische provincien, welke thans aan den Russischen scepter zijn onderworpen. Slechts enkele uitzonderingen zijn hierop gemaakt voor zeer bijzondere gevallen.

— Nog meldt men uit die hoofdstad, dat door de ziekte van den generaal Rostowzow voorloopig een stilstand is gekomen in de kwestie van de opheffing der lijfeigenschap, daar deze generaal het middelpunt van de onderhandelingen over deze zaak was. Daarbij komt het gerucht, dat de Minister van Financien verklaard zou hebben, dat die opheffing althans diende uitgesteld te worden, tot dat de finantiele toestand des rijks zich weder in een beteren toestand bevindt.

INGEZONDEN STUKKEN.

Iets over de laatste gebeurtenissen in de Zuider-districten van Celebes.

Indien de wonderen nog behoorden tot deze eeuw van verlichting en vooruitgang,... zoo het geheimzinnige graf thans niet voor altijd onze dooden een eeuwig stilzwijgen gebood, dan zoude voorzeker te Takalar, in de Zuider-districten van Celebes, de zoo gruwzaam vermoorde gezaghebber, de Heer Burgemeestre, uit zijn graf zijn gerezen, welligt ons toonende zijn misvormd en aan stukken gekapt gelaat, de zeventien lansteken in de dienst van het Gouvernement ontvangen, vragende met eene stem, bevende van regtmatige verontwaardiging, *Is dit nu het loon voor mijn dienstijver, dat mijne nagedachtenis door onware, valsche geruchten, moet worden bezoedeld?—*

Die gedachte bezielde mij onwillekeurig toen de duizendtongige faam mij die Takalaarsche *geschichte* misvormd en verdraaid verhaalde, en ik beklaagde den man wien het graf niet eens eene veilige schuilplaats kon aanbieden voor vuigen laster!—

„Is het waar,— vroeg mij alhier een zeker iemand,— dat de gezaghebber der Zuider-districten, de Heer B., te diep in het glas had gekeken?

Vervolgens volgden eene menigte andere vragen, die ik liefst verzwijg en niet herhaal om de eenvoudige reden, dat men ongaarne in den modder roert, ten einde het reukorgaan niet pijnlijk aan te doen.

Edoch dewijl ik met regt kon en mogt veronderstellen, dat welligt de openbare meening misleid was geworden door oude-wijven-praatjes, zoo achtte ik het als pligtmatig aan de ware, onvervalschte, toedragt dier treurige gebeurtenis de meest mogelijke publiciteit te geven.

De Regent van Glissong was weigerachtig de dusgenaamde rijksornamenten af te geven, toen hij door zijn ontslag daartoe werd aangemaand, en eenige voor Badjoa opgeroepene koelies, grootendeels herkomstig uit de kampongs Zassang en Manakokkin, hadden op Goäasch grondgebied de kris getrokken tegen den hen begeleidenden oppasser en waren zonder vergunning naar hunne kampongs wedergekeerd.

Ten gevolge van een en ander had de Heer Burgemeestre, die met de bezetting van de Zuid,— een Europeesch sergeant en vijftien manschappen,— niets kon uitvoeren, verzocht om eenige troepen, waarop de keur-kompagnie van het 14de Bataillon infanterie Macassar verliet, ten einde in kleine praauwen ingescheept, des noodig door kracht van wapenen, het miskende gezag te handhaven.

Te Glissong aangekomen stond de Heer B. aan het strand, vergezeld van den tolk, de kommandant van genoemde kompagnie op te wachten, en bragt de tijding dat de Regent op de komst der troepen van gedachten was veranderd, en beloofd had onmiddelijk het gevraagde uit te leveren, hetgeen dan ook werkelijk geschiedde.

De manschappen bleven op de praauwen, terwijl de officieren zich aan wal begaven, doch zóódanig, dat dertig passen voldoende waren om zich weder te vervoegen bij de kompagnie: de hoofden werden intusschen opgeroepen ten einde overtegaan tot de verkiezing van eenen nieuwen Regent.

Dewijl de Heer Burgemeestre de Macassaarsche taal niet volkomen magtig was, zoo werd al hetgeen daar werd gesproken en afgehandeld door den tolk vertaald, zoodat de aanwezige officieren alles konden hooren en begrijpen.

In hoeverre nu deze verkiezing wettig was, willen wij overlaten aan deskundigen, alleen kunnen wij verklaren dat de Heer Burgemeestre slechts een doel had, namelijk in het belang van het Gouvernement een zoodanig hoofd te doen aanstellen, op wien men zoude kunnen rekenen in de ure van gevaar!

Het is bekend, dat, na het vermoorden van den Heer B., die verkiezing werd verklaard voor onwettig, de reeds benoemde Regent ontslagen en gepensioneerd, terwijl een ander Hoofd, die meer aanspraak scheen te hebben in zijne plaats werd benoemd. — Wij wenschen dat die verandering eene verbetering moge geweest zijn. De toekomst zal zulks beslissen!

Na te Glissong de zaken te hebben afgehandeld, begaf men zich onder zeil naar Takalar.

De kompagnie werd voorloopig gehuisvest in de kampong, terwijl de Heer B. al het zijne ter beschikking stelde van heeren officieren.

Geene middelen werden door den zaakkundigen kommandant der keurkompagnie onbeproefd gelaten, ten einde de verhitte gemoederen te bedaren; onuitputtelijk scheen zijn geduld om, zoo mogelijk, ook de Takalaarsche affaire in der minne, zonder branden en bloedvergieten te schikken, doch te vergeefs,

Aangezien men de overtuiging had bekomen dat niet één of twee kampongs, maar een geheel district van eenige duizende zielen weigerachtig en onwillig was om koelies voor Badjoa te leveren' zoo werd er verzocht om versterking van militaire magt, en wel in dier voege, dat men zich te Palico op eenen bepaalden dag zoude vereenigen.,

Toen men oprukte had de bevolking reeds overal de vlugt genomen, behalve eenige digt bij Takalar gelegene kampongs, waarvan de hoofden onze troepen te gemoet kwamen als vrienden.

Zij hadden de gevraagde koelies bij zich op last van den kommandant.

Te Palico trof men de aangevraagde versterking aan, bestaande uit de tweede kompagnie van het 14e. bataillon infanterie en eene sectie driepondor-batterij, waarvan een, op Goaäsch grondgebied ziek achtergebleven Europeesch onder-officier was vermoord.

Met die magt rukte men den volgenden dag naar Lassang en vond ook aldaar de geheele bevolking op de vlugt.

De kampong Pamelooij werd toen, bij wijze van tuchtiging, in den asch gelegd, en op de terugmarsch naar Palico verloor men den eenigsten Europeschen ziekenoppasser, die door de hevige warmte nederviel en dood op het bivouac werd gebragt.

Aldaar arriveerde alsnog van Macassar een detachement kavallerie, onder kommando van eenen 1e luitenant.—

Men had besloten den 19 October e. p. terugtekeeren naar Takelar ten einde de bevreesde bevolking in de gelegenheid te stellen aan de hun gedane uitnoodiging gehoor te geven, om hunne haardsteden weder te betrekken.—

Alle huizen zouden worden gespaard met uitzondering van dat van den voormaligen Regent die de bevolking scheen te hebben opgeruid.—

De Heer Burgemeestre gaf den kolonne-kommandant te kennen, dat hij voornemens was den 18den, des namiddags, naar Takalar terugtekeeren, ten einde te zorgen voor de goede ontvangst der troepen.

Vreezende dat de kolonne-kommandant, wiens zachte geaardheid hij maar al te goed kende, als hebbende eenen afschuw van branden en vernielen, ook ditmaal de bezittingen zoude sparen van den schuldigen ex-Regent, die hem, gezaghebber, reeds zooveel moeite en zorg had berokkend, zoo deelde de Heer Burgemeestre zijn voornemen mede met eigen hand den rooden haan in het dak te zullen steken.

Dat genoemd besluit hevige tegenkanting vond bij den kommandant der kolonne, die te vergeefs de gegrondste redenen aanvoerde om hem daarvan terug te houden, zal wel geen betoog behoeven.

Een der aanwezige officieren sprak, een half uur voor het vertrek, nog met den Heer Burgemeestre en beweerde het onstaatkundige van zijn plan, daar zijn gevoelen was, de Heer B. het branden aan de troepen maar moest overlaten, ten einde bij het vertrek van dezelve, zich niet de wraakzucht op den hals te halen der verbitterde Boeginezen.—

Het was toen omstreeks vier ure in den namiddag; wie beweert dat de Heer B., te veel gedronken had, diens tong verdiende als die van eenen vuigen lasteraar den raven tot voedsel te verstrekken.

Niemand zal ontkennen dat de gezaghebber onvoorzigtig handelde, doch wie doet zulks niet éénmaal in zijn leven. Waarschijnlijk veronderstellende dat de Heer B. van zijn voornemen had afgezien, gaf de kolonel kommandant hem eenen officier mede, ten einde de doeltreffendste maatregelen te nemen voor de inkwartiering der troepen.

Omstreeks vijf ure kwam deze, met verlies van zijn zijdgeweer aanrennen tegelijk met het paard van den gezaghebber, roepende te zijn aangevallen en dat de Heer Burgemeestre in handen was van den vijand, zijnde hij tot tweemaal van het paard gevallen.

Onmiddelijk wierp de kavallerie zich in den zadel en was weldra handgemeen, doch daar het terrein, en eene digt begroeide kampong eene charge niet toeliet, zoo werd de Kavallerie gedwongen te retireren.

De vijand daardoor overmoedig geworden, kwam onder een vervaarlijk geschreeuw van alle kanten opdagen, doch werd al spoedig door eene kompagnie en tirailleur teruggedreven.—

Jammer, dat onze soldaten wederom te onstuimig voorwaarts drongen, het vuur op een te grooten afstand openden, en zonder vrucht hunne kogels verspilden. De vijand deinsde terug en trok niet in massa, maar even als eene verspreidde tirailleur-linie zich terug naar Goäasch grondgebied.—

De artillerie deed een paar schoten waarop onmiddellijk het vijandige geschreeuw verstomde.—

Jammer dat intusschen den avond viel, die verhinderde den moord aan den gezaghebber gepleegd behoorlijk te bestraffen.

Het was een treurige aanblik, toen eenige trouw geblevene hoofden het verminkte lijk van den gezaghebber op het bivouac bragten!—

De grootste waakzaamheid werd intusschen in acht genomen, doch de vijand liet niets van zich hooren, voorzeker doordrongen geworden van heiligen eerbied toen onze vuurmonden hunne bulderende stemmen hadden doen klinken!

Den volgenden dag vierde men de lijkmis van den ex-gezaghebber.

De geheele omtrek stond in vuur en vlam; knetterend en knappend likte het vuur iedere padieschuur, iedere woning, zoodat dikke wolken van bamboe-rook heinde en ver de bevolking verkondigde, dat het oproerige Palembangkin gekastijd en vernederd werd.—

Een Europeesch korporaal, die den dag te voren, (den 18) naar Takalar was vertrokken, viel ook als slagtoffer der verbitterde bevolking; de oppasser die hem had vergezeld vond men ontzield langs den weg, terwijl het bloedige lijk al de kenmerken droeg van zich tot het uiterste te hebben verdedigd: eenige vingers waren afgehouwen, ten einde den sabel uit de verstijfde hand te rukken.—

Les absents et les morts.
Ils auront toujours tort.

zegt een oud spreekwoord!

Ik weet het, men heeft de geheimste schuilhoeken doorzocht van zijnen wandel en handel! Beuzelingen, die de Heer Burgemeestre niet eens der moeite waardig achtte te verbergen voor zijne, hem vreemde gasten, zijn hem aangerekend als misslagen, ja! men riep zelfs uit: *Lento gradu ad vindictam sui, divina procedit ira, tarditatemque supplicie gravitate compensat.*

Dixi. *Redactie.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart.	8	Nederl. Ind.	Stoomschip Kraton	Kariedin	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Maart.	7	Nederlandsche	Decima	E. A. K. Kerman	Nederland via Probolingo.
„	—	Ned. Ind.	Jenoer	Said Mohamat bin Alie	Banjermassing via Sumanap.
„	8	Nederlandsche	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg	Nederland via Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Plita	Tan Hong	Balie.
„	—	„ „	Little Tot	Katjoong	Pagattan.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	In reparatie	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Alcyone	Haacke	In lossing	„ „ „ „
Hamburgsche	Marij Ross	Meije	In lossing	„ „ „ „
Nederlandsche	D'Elmina	Teenga	Nederland	„ „ „ „
Hamburgsche	Macassar	Tod o	Greenock	Mathieu Ebbe Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	In reparatie	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	„ „ „ „ „
Zweedsche	Sir Charles Napier	Valleij	Amsterdam	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Jacob	Borger	Onbepaald	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Amstel	Rademaker	„	„ „ „ „
„	Sumatra	Grivel	„	„ „ „ „
„	Maria Henriette	J. Winter	In reparatie	„ „ „ „
Bremer	Rubens	F. Soltenborn	Amsterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	In reparatie	„ „ „ „
Zweedsche	Caroline	A. P. Dijberg	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
Nederlandsche	Schoonverbond	D. D. Borchers	Holland	„ „ „ „ „ „
Nederlandsche	Friesland	Mispelblom Beijer	„	„ „ „ „ „ „
„	Graaf Di k III	Rotgans	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
Oldenburgh	O. Thijen	Addicks	„	„ „ „
Nederl. Ind.	Java	Worthington	Batavia	„ „ „
Nederlandsche	IJssel	Maarschalk	Bezoekie	„ „ „
Nederlandsche	Van Dam van Isselt	J. C. Kolm	Terug uit zee	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Antonius	Metz	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	Terug uit zee	„ „ „ „ „ „
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	„	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	L'Amitie	Valberg	Macassar	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Neerlands Koningin	G. Geerling	Te koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	Henriette Wilhelmine	Bock	Nederland	„ „ „ „ „
„	II Vincentius van Paulo	de Groot	Rotterdam	„ „ „ „ „
„	Zephir	N. J. de Vries	„	Anemaet & Co.
„	D. T. Visser	W. van der Linden	Onbepaald	„ „ „
„	Jason	J. H. L. van Bue en	Rotterdam	„ „ „
„	Oenarang	S. van Hulstijn	In reparatie	Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 @ $16^{1}/_{2}$.—
KOFFIJ. *f* 35 @ 39.—
RIJST (CARGA)
Id. (WITTE)
KORNUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 11.—
ROTTING *f* 8 @ 9.—
WISSELKOERS Holland pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 11den Maart 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te $8^{1}/_{2}$ ure.
Het Lof 's avonds te $6^{1}/_{2}$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.